

Uw brief van
17 december 2024

Uw kenmerk
51/5.13/2024001874

Ons kenmerk
Zaaknummer: 1627778

Bijlage[n]
-1-

Behandeld door
G. Reilink

Doorkiesnummer
0592-266706

Vries
14 januari 2025

Aan: Gemeenteraad Tynaarlo
Postbus 5
9480 AA VRIES

gemeente Tynaarlo

Onderwerp: Financieel toezicht 2025

Geachte raadsleden,

Repressief toezicht

Net als voorgaand jaar is het oordeel van de provincie dat de begroting 2025 aan het wettelijke criterium van structureel en reëel evenwicht voldoet. Tevens zijn de begroting 2025 en de jaarstukken 2023 tijdig ingestuurd. Hiermee voldoen we aan de criteria van de provincie voor repressief toezicht, net als in voorgaande jaren.

De provincie constateert ook dat, net als bij de begroting 2024, het meerjarenbeeld vanaf 2026 geen sluitende begroting laat zien. De provincie merkt hierover op om tijdig na te denken over concrete maatregelen om het structurele evenwicht op termijn te herstellen. Hier zijn we volop mee bezig in de aanloop naar de perspectievennota 2026 zoals wij u ook hebben verteld tijdens de raadsbijeenkomst op 10 december jl.

Aandachtspunten

De provincie heeft twee aandachtspunten naar aanleiding van het onderzoek, te weten:

- Onderhoud kapitaalgoederen
- Incidentele baten en lasten

1. Onderhoud kapitaalgoederen

Uit de paragraaf in de begroting blijkt volgens de provincie onvoldoende of de opgenomen budgetten toereikend zijn om het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau te halen. Op grond van het BBV dient de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen inzicht te geven in zowel het beleid als de daaruit voortvloeiende financiële consequenties ten aanzien van het onderhoud op de kapitaalgoederen. De provincie verzoekt ons hierin te voorzien in de begroting 2026.

Uit de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen blijkt verder dat een aantal beheerplannen geactualiseerd moet worden. Hier heeft de provincie in de afgelopen jaren eerder op gewezen. We hebben recent aangegeven dit in het eerste kwartaal van 2025 te realiseren. De provincie is er bij de beoordeling van de begroting 2025 van uitgegaan dat de budgetten al in overeenstemming zijn gebracht met deze actualisatie. De provincie vraagt ons om de verouderde beheerplannen te actualiseren en heeft de verwachting dat de budgetten voor de begroting 2026 op actuele plannen gebaseerd worden, zodat ook in de toekomst de onderhoudslasten, inclusief prijsindexaties, reëel geraamd kunnen worden.

Onze huidige werkwijze t.a.v. de kapitaalgoederen:

De beheersplannen zijn -met uitzondering van "Water"- oud. Dit betekent dat de meerjarenramingen uit het oorspronkelijk vastgesteld beheersplan ook oud/verouderd zijn (als ze al inzicht gaven in het jaar 2025). Dit is echter niet erg, omdat de beheerplannen vooral de kaders aangeven. We actualiseren elk

Postadres	Bezoekadres	Website	Bankrelaties
Postbus 5, 9480 AA Vries	Kornoeljeplein 1, Vries	www.tynaarlo.nl	IBAN: NL02BNGH0285079050 IBAN: NL05BNGH0285079093 (belastingen en leges)
Telefoonnummer	Faxnummer	E-mail	BIC
[0592] 26 66 62	[085] 20 84 923	info@tynaarlo.nl	BIC: BNGHNL2G

jaar de benodigde onderhoudsbudgetten, waarbij we het uitgangspunt hanteren dat er a) aansluiting is met de in de beheerplannen vastgestelde kwaliteitsniveaus en b) de budgetten reëel zijn. Dit laatste doen we mede aan de hand van een analyse van de realisatie in het afgelopen jaar. De weergegeven geraamde lasten zijn daarmee de budgetten die we nodig hebben om uitvoering te geven aan de uitgangspunten van de beheerplannen;

Hieronder gaan we hier wat gedetailleerder op in per kapitaalgoed:

- **Wegen:** hier wordt in de praktijk gewerkt met meerjarige onderhoudsplannen. Voor de begroting 2025 zijn -met behulp van een extern ingenieursbureau- de meerjarige lasten in beeld gebracht. Op dit moment is er een concept geactualiseerd meerjarenonderhouds- en beheersplan wegen opgesteld dat begin 2025 ter vaststelling aan het college wordt aangeboden en vervolgens ter informatie wordt aangeboden aan de gemeenteraad. Feitelijk gaat het hier om continuering van vastgesteld bestaand beleid (met als enige aanpassing de wens om met een egalisatievoorziening te gaan werken). De raming van de budgetten uit dit plan zijn opgenomen in de begroting 2025.
- **Kunstwerken:** idem aan wegen.
- **Gebouwen:** hier wordt sinds jaar en dag voor de beheersing van de jaarlijkse onderhoudslasten gewerkt met een meerjarenonderhoudsraming die elk jaar geactualiseerd wordt en, waarbij ter egalisatie van de lasten, gewerkt wordt met een onderhoudsvoorziening. Het BBV stelt ook de eis dat als er met een onderhoudsvoorziening gewerkt wordt, dit meerjarenonderhoudsplan met onderliggende meerjarige kostendoorrekening aanwezig is en elk jaar geactualiseerd wordt. Dit betekent dat dit onderdeel (inclusief kostenraming) ook expliciet onderdeel is van de jaarlijkse accountantscontrole.
- **Groen:** idem aan kunstwerken en wegen, alleen zal een geactualiseerd beheersplan iets later in het jaar ter vaststelling aan college en ter informatie aan de gemeenteraad aangeboden worden.
- **Water:** we hebben een gemeentelijk water- en rioleringsplan dat eind 2022 geactualiseerd is. Ook hier geldt dat de budgetten uit de meerjarenraming elk jaar geactualiseerd worden. Zekerheid omtrent de juistheid van de ramingen wordt ook hier weer aanvullend verkregen doordat aan dit plan een egalisatievoorziening gekoppeld is die deel uitmaakt van de jaarlijkse accountantscontrole bij de jaarrekening.

Conclusie onderhoud kapitaalgoederen

We zijn bezig met het actualiseren van de beheerplannen. Deze zijn, naar verwachting, gereed voor de totstandkoming van de begroting 2026. Dit actualiseren heeft echter geen effect op de realiteit van de opgenomen financiële middelen en de kwaliteit van het onderhoud (het onderhoudsniveau). Jaarlijks bekijken we, aan de hand van de afgelopen realisaties, of deze actueel en reëel zijn en worden waar nodig hierop aangepast. De constatering van de provincie dat de beheerplannen niet actueel zijn is terecht, maar het risico dat we hierin lopen is zeer beperkt.

2. Incidentele baten en lasten

Het inzicht in de financiële begroting kan verder worden verbeterd in de ogen van de provincie. Bij de bepaling of een budget incidenteel dan wel structureel is, dient te worden kijken naar de aard van de budgetten, zoals opgenomen in de Notitie incidentele baten en lasten van de Commissie BBV. Dit geldt zowel voor de baten als de lasten en voor alle incidentele reservemutaties. De vereiste toelichting per post ontbreekt waarin wordt uitgelegd waarom deze budgetten als incidenteel zijn opgenomen. De provincie verzoekt ons daarom nadrukkelijk om bij de volgende begroting het Overzicht incidentele baten en lasten conform de genoemde notitie op te stellen. We gaan hierover (de wijze van toelichten) in gesprek met de provincie. Naar onze mening staan de opgenomen baten en lasten in het overzicht incidentele baten en lasten daar terecht. Het gaat in onze ogen dan ook vooral om de wijze van toelichten.

Conclusie incidentele baten en lasten

De provincie heeft de wens om per incidentele baten en last een toelichting terug te vinden in de begroting. Wij hebben er tot op heden voor gekozen om dit juist niet te doen. Overigens bestaat een groot deel van het overzicht incidentele baten en lasten uit incidenteel nieuw beleid dat is opgenomen in de perspectievennota, waarbij wij de lijn hebben gekozen deze niet nogmaals toe te lichten in de begroting, maar alleen te laten zien in de perspectievennota (gezien de directe relatie tussen de perspectievennota en de begroting). We gaan in gesprek met de provincie over hoe we het overzicht verder kunnen verbeteren, zonder dat we dingen dubbel gaan doen/verantwoorden

Vertrouwende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders

P. Koekoek
gemeentesecretaris

drs. M.J.F.J. Thijsen
burgemeester

Deze brief is digitaal geparafeerd en daarom niet ondertekend.

Aan:
de raad van de gemeente Tynaarlo
Postbus 5
9480 AA VRIES

Zaaknr.
Ref.nr.
Ingekomen gem. Tynaarlo 18 DEC 2024
Team

Assen, 17 december 2024
Ons kenmerk 51/5.13/2024001874
Behandeld door mevrouw H. Wolters (0592) 36 51 29
Onderwerp: Financieel toezicht: vorm en bevindingen 2025

Geachte raad,

Elk jaar besluiten wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief of preventief begrotingstoezicht geldt. Wij verwijzen u naar artikel 203 van de Gemeentewet. Repressief toezicht is regel. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven uw begroting en begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Preventief toezicht is uitzondering. Dit betekent dat de begroting en begrotingswijzigingen eerst door ons moeten worden goedgekeurd, voordat u tot uitvoering kunt overgaan.

Besluit: repressief begrotingstoezicht voor 2025

Naar ons oordeel voldoet uw begroting aan de criteria voor repressief toezicht. Daarom hebben wij besloten dat voor uw gemeente voor het jaar 2025 sprake is van repressief begrotingstoezicht. De begroting hebben wij voor kennisgeving aangenomen. Wij verzoeken u om begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling aan ons toe te sturen.

Overwegingen

1. U hebt de Begroting 2025 en de Jaarrekening 2023 tijdig toegestuurd.
2. Uw begroting is naar ons oordeel structureel en reëel in evenwicht.

Wettelijk kader/toetsingscriteria

Ons besluit is gebaseerd op de kaders en criteria genoemd in:

1. de Gemeentewet
2. de Algemene wet bestuursrecht
3. het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)
4. het Gemeenschappelijk financieel toezichtkader 2020

De criteria om voor het repressieve begrotingstoezicht in aanmerking te komen zijn:

1. de Jaarrekening 2023 en de Begroting 2025 zijn tijdig, respectievelijk vóór 15 juli en 15 november 2024, ingezonden;
2. de begroting 2025 is naar ons oordeel in evenwicht.

Wij bedoelen met evenwicht 'structureel en reëel evenwicht'. Hiervan is sprake indien, op basis van het bestaande beleid en het aanvaarde vastgestelde nieuwe beleid, de structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Daarbij dienen de begroting en de meerjarenraming uiteraard volledig en reëel te zijn.

Opmerkingen naar aanleiding van ons onderzoek op hoofdlijnen

Begroting 2025

Naar ons oordeel voldoet de Begroting 2025 aan het wettelijke criterium van structureel en reëel evenwicht. Het structureel begrotingssaldo hebben wij bepaald door het begrotingssaldo te zuiveren van incidentele baten en lasten.

Niet structureel sluitende Meerjarenraming 2026-2028

De door u overgelegde Meerjarenraming 2026-2028 laat geen sluitend beeld zien. Het structurele tekort wordt voor een groot deel veroorzaakt door de lagere uitkering uit het Gemeentefonds als gevolg van de door het Rijk ingevoerde nieuwe financierings-systeem. Omdat uw Begroting 2025 structureel en reëel in evenwicht is, heeft dit geen gevolgen voor het toezichtregime voor 2025. Zolang uw meerjarenraming niet sluitend is moet u volgens de Gemeentewet bij iedere toekomstige begroting zorgen voor structureel en reëel evenwicht in het begrotingsjaar. Dit is risicovol, omdat het niet altijd mogelijk is om structureel begrotingsevenwicht op korte termijn te bewerkstelligen.

Wij vragen wij u tijdig na te denken over concrete maatregelen om het structurele evenwicht op termijn te herstellen.

Aandachtspunten voor de Begroting 2026

Onderhoud kapitaalgoederen

Uit de paragraaf in uw begroting blijkt onvoldoende of de opgenomen budgetten toereikend zijn om het door uw raad vastgestelde kwaliteitsniveau te halen. Op grond van het BBV dient de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen inzicht te geven in zowel het beleid als de daaruit voortvloeiende financiële consequenties ten aanzien van het onderhoud op de kapitaalgoederen. Wij verzoeken u hier in te voorzien in de eerstvolgende begroting.

Uit uw paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen blijkt verder dat een aantal van uw beheerplannen geactualiseerd moet worden. Bij de Begroting 2022 en 2023 hebben wij u hier eerder op gewezen. Voorgaande jaren gaf u aan dat een proces gestart zou worden om tot nieuwe beheerplannen te komen. Dit is echter nog niet gerealiseerd. U geeft nu aan dat het geactualiseerde meerjarenonderhouds- en wegenbeheerplan verwacht wordt in het eerste kwartaal van 2025. Dit geldt eveneens voor de beheerplannen kunstwerken en groen. Waarbij aangegeven is dat deze gedurende 2025 verwacht worden. Omdat u gebruik maakt van een voorziening voor het onderhoud van gebouwen is het van belang dat dit beheerplan actueel is. Om een voorziening te mogen vormen om de lasten van groot onderhoud te dekken, is een recent beheerplan van maximaal vijf jaar oud zelfs vereist. Een beheerplan is immers van belang

om de omvang van de voorziening te bepalen. Voor het verslagleggingsjaar 2025 mag een beheerplan dan niet later zijn opgesteld dan 2020. Vanuit het oogpunt van risico-beheersing en inzicht in de financiële positie is het echter aan te raden dat er altijd recente beheerplannen zijn.

Wij zijn voor de beoordeling van de begroting ervan uitgegaan dat de budgetten al in overeenstemming zijn gebracht met deze actualisatie. Dit omdat zij, ondanks het feit dat zij nog niet zijn afgerond en vastgesteld zijn, samen met de vastgestelde kwaliteit in de Beheer Openbare Ruimte stukken en de bekende hoeveelheden de basis voor de Begroting 2025 vormen. Wij vragen u dan ook om ook de verouderde beheerplannen te actualiseren en hebben de verwachting dat de budgetten voor de Begroting 2026 op actuele plannen gebaseerd worden, zodat ook in de toekomst de onderhoudslasten, inclusief prijsindexaties, reëel geraamd kunnen worden.

Incidentele baten en lasten

Het inzicht in uw financiële begroting kan verder worden verbeterd. Bij de bepaling of een budget incidenteel dan wel structureel is, dient u te kijken naar de aard van de budgetten, zoals opgenomen in de Notitie incidentele baten en lasten van de Commissie BBV. Dit geldt zowel voor de baten als de lasten en voor alle incidentele reservemutaties. De vereiste toelichting per post ontbreekt waarin wordt uitgelegd waarom deze budgetten als incidenteel zijn opgenomen. Wij verzoeken u daarom nadrukkelijk om bij de volgende begroting het Overzicht incidentele baten en lasten conform de genoemde notitie op te stellen.

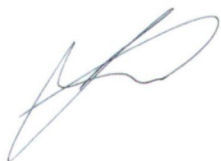
Tot slot

Medio 2025 verrichten wij nader onderzoek naar uw begroting. Hierbij kijken wij met name naar de financiële positie van uw gemeente in het begrotingsjaar en de komende jaren. De resultaten van dit vervolgonderzoek willen wij waar mogelijk in samenhang met de eerstvolgende rapportage (bijvoorbeeld kadernota of voorjaarsnota) met u bespreken. Wij vragen u deze rapportage dan ook tijdig aan ons toe te sturen.

Een afschrift van deze brief zenden wij aan het college van Burgemeester en Wethouders van uw gemeente.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, plv. voorzitter

, secretaris

Afschrift aan het college van Burgemeester en Wethouders van Tynaarlo,
Postbus 5, 9480 AA Vries